

ZMLUVA O NÁJME POZEMKU č. 08-83-0448-22-00

podľa § 663 a nasl. a Občianskeho zákonníka
(ďalej len „zmluva“)

uzatvorená medzi zmluvnými stranami:

Prenajímateľ:

Názov: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava
sídlo: Primaciálne námestie č. 1, 814 99 Bratislava
V zastúpení: Ing. arch. Matúš Vallo, primátor
IČO: 00603481
DIČ: 2020372596
bankové spojenie: ČSOB, a.s.
IBAN: SK58 7500 0000 0000 2582 8453
Variabilný symbol 883044822
(ďalej len „prenajímateľ“)

a

Nájomca:

Názov: CULTUS Ružinov, a.s.
sídlo: Ružinovská 28, 820 09 Bratislava II
V zastúpení: Ing. František Fabián, predseda predstavenstva
Ing. Petra Kurhajcová, člen predstavenstva
IČO: 35 874 686

(ďalej len „nájomca“)

(„prenajímateľ“ a nájomca“ ďalej spoločne aj ako „zmluvné strany“ a jednotlivito ako „zmluvná strana“)

PREAMBULA

Prenajímateľ vyhlásil verejnú súťaž „Ideový zámer a prenájom verejného priestranstva Csákyho záhradníctvo - Záhrada Parková“ na Parkovej 4. Zámerom Prenajímateľa bolo vybrať ideový zámer na využitie verejného priestranstva na Parkovej ul. V Bratislave, m. č. Ružinov, ktorý podporí aktivity spojené s environmentálnymi témami, ochranou životného prostredia a zmeny klímy, ekológie v meste, komunitnej záhrady, mestského farmárstva, či koncept potravinovej sebestačnosti. Úspešným uchádzačom po vyhodnotení ponúk na základe kritérií sa stal Nájomca. Zmluvné strany uzatvárajú túto zmluvu podľa § 663 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“) a v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Článok 1

Predmet a účel nájmu

1. Prenajíateľ je vlastníkom nehnuteľnosti – pozemku registra „C“ KN, parcelné č. 2895/1 v celkovej výmere 1947 m², druh pozemku: záhrada, katastrálne územie Ružinov, LV č. 2101, v podiele: 1/1.
2. Prenajíateľ prenecháva a nájomca prijíma do nájmu za podmienok uvedených v tejto zmluve pozemok registra „C“, parcelné č. 2895/1, druh pozemku: záhrada, katastrálne územie Ružinov, LV č. 2101, v celosti vo výmere 1947 m², ako je to zakreslené v kópii z katastrálnej mapy (ďalej len „**predmet nájmu**“ alebo „**pozemok**“). Kópia z katastrálnej mapy je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy ako príloha č. 1.
3. Účelom predmetu nájmu je užívanie predmetu nájmu na kultúrne, športové, voľnočasové aktivity, založenie a prevádzkovanie komunitnej záhrady.
4. Nájomca sa zaväzuje predmet nájmu využívať výlučne na dohodnutý účel. Pre prípad porušenia tohto záväzku zmluvné strany dojednali zmluvnú pokutu v súlade s ust. § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka vo výške 17,00 Eur za každý, aj začatý deň trvania porušenia tohto záväzku, ktorú má prenájomca právo od nájomcu požadovať. Nájomca sa súčasne zmluvnú pokutu podľa predchádzajúcej vety zaväzuje zaplatiť na základe prenájomcom zaslanej sankčnej faktúry.
5. Nájomca vyhlasuje, že mu je známy faktický stav predmetu nájmu, ako aj právny stav predmetu nájmu podľa aktuálneho výpisu z listu vlastníctva. Nájomca vyhlasuje, že ku dňu podpísania tejto Zmluvy je predmet nájmu v stave spôsobilom na dohodnuté užívanie a v takomto stave ho do nájmu preberá.

Článok 2

Vznik, doba a ukončenie nájmu

1. Nájom sa dojednáva na dobu určitú od 01.8.2022 do 30.9.2025.
2. Nájomný vzťah môže byť ukončený len niektorým z nasledujúcich spôsobov:
  - a) výpoveďou prenájomcu, a to i bez udania dôvodu,
  - b) písomným odstúpením od zmluvy v súlade s touto zmluvou a/alebo s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka,
  - c) odstúpením od tejto zmluvy prenájomcom v prípade:
    - ca) nezaplatenia dojednaného nájomného v lehote splatnosti uvedenej v čl. 3 tejto zmluvy,
    - cb) ak nájomca prenechá predmet nájmu do podnájmu alebo inej dispozície tretej osobe bez súhlasu prenájomcu v súlade s článkom 4 ods. 3 tejto zmluvy,
    - cd) porušenia povinnosti uvedenej v čl. 4 ods. 30, to minimálne 5 krát, počas príslušného kalendárneho roka,
    - ce) porušenia povinností uvedených v čl. 4 ods. 34, a to zorganizovania menej ako 15 akcií počas príslušného kalendárneho roka.
3. V prípade odstúpenia od zmluvy sa zmluva zrušuje dňom doručenia oznámenia o odstúpení od zmluvy druhej

zmluvnej strane (ex nunc).

4. Pre prípad výpovede dojednali zmluvné strany trojmesačnú výpovednú lehotu. Výpovedná lehota začne plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená druhej zmluvnej strane.
5. Nájomca je oprávnený uplatniť opciu na predĺženie nájmu o ďalší 1 rok len v prípade, že minimálne 3 mesiace pred uplynutím doby nájmu písomne požiada prenajímateľa o uplatnenie opcie a o uzatvorenie dodatku k nájomnej zmluve.

Článok 3

Úhrada za nájom

1. Nájomné za predmet nájmu je stanovené podľa uznesenia Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 1325/2022 zo dňa 23.06.2022 vo výške 1,00 eur/rok (slovom jedno euro za rok).
2. Ročné nájomné vo výške 1,00 eur (slovom jedno euro) sa nájomca zaväzuje uhrádzať počnúc dňom nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy v pravidelných ročných splátkach, vždy do 15. januára príslušného kalendárneho roka na účet prenajímateľa s variabilným symbolom uvedeným v záhlaví zmluvy.
3. Ak nájom začne alebo skončí v priebehu kalendárneho roka, uhradí nájomca aj začatý rok nájomné v plnej výške. Nájomné za rok 2022 je splatné do 15 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy.
4. V prípade, že nájomca pri platbe neuvedie obdobie, za ktoré sa úhrada platí, alebo uvedie obdobie, ktoré už bolo uhradené, alebo ak z úhrady nebude zrejmé, za ktoré obdobie nájomca úhradu poukazuje, je obdobie, ktoré bude úhradou pokryté, oprávnený určiť prenajímateľ sám, prenajímateľ spravidla pokryje najstaršiu splatnú pohľadávku.
5. Nájomné a ostatné finančné plnenia sa považujú za uhradené dňom pripísania na účet prenajímateľa uvedený v záhlaví tejto zmluvy.
6. Zmluvné strany sa dohodli, že ak nájomca nezaplatí nájomné riadne a včas, je povinný zaplatiť prenajímateľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý aj začatý deň trvania omeškania. Povinnosť nájomcu platiť úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je týmto dotknutá.

Článok 4

Práva a povinnosti nájomcu, sankcie

1. Nájomca je povinný užívať predmet nájmu v súlade s ideovým zámerom, ktorý je súčasťou tejto zmluvy ako príloha č. 4 v súlade s právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na predmet nájmu a v rozsahu a na účel, dohodnutý v tejto zmluve. Taktiež je povinný na vlastné náklady zabezpečiť jeho ochranu pred poškodením alebo zneužitím.
2. Nájomca sa zaväzuje riadne sa starať o predmet nájmu, najmä zabezpečovať na vlastné náklady všetky úpravy a údržbu ako aj znášať zo svojho náklady spojené s neprimeraným užívaním predmetu nájmu v zmysle

ideového zámeru, ktorý je prílohou č. 4 tejto zmluvy.

3. Nájomca nie je oprávnený dať predmet nájmu do podnájmu alebo inej dispozície tretej osobe na dobu viac ako 3 dni bez predchádzajúceho súhlasu prenajímateľa, s výnimkou odovzdania predmetu nájmu dodávateľovi stavebných prác (za inú dispozíciu podľa tejto vety sa nepovažuje sprístupnenie predmetu nájmu dodávateľom prác, služieb, ktoré smerujú k užívaniu, údržbe predmetu nájmu a pod). Za porušenie tejto povinnosti má prenajímateľ právo požadovať od nájomcu zmluvnú pokutu vo výške 17,00 Eur za každý aj začatý deň trvania porušenia tejto povinnosti. Nájomca sa súčasne zmluvnú pokutu podľa predchádzajúcej vety zaväzuje zaplatiť na základe prenajímateľom zaslanej sankčnej faktúry.
4. Nájomca sa zaväzuje zachovať bezplatnú verejnú prístupnosť, zohľadniť kultúrno-historickú hodnotu územia, dodržiavať princíp a koncept „zero waste“ a environmentálne dopady – zero waste opatrenia. Za porušenie ktoréhokoľvek záväzku zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenajímateľom zaslanej faktúry.
5. Nájomca na predmete nájmu preberá povinnosti prenajímateľa ako vlastníka, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mestskej časti Bratislava – Ružinov v platnom znení, týkajúce sa najmä dodržiavania čistoty, poriadku, udržiavania mestskej zelene a pod. a z platných právnych predpisov týkajúcich sa najmä protipožiarnej ochrany, hygienických predpisov, ochrany majetku a pod.
6. Nájomca sa zaväzuje vykonávať činnosti na predmete nájmu v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a udržiavanie predmetu nájmu a jeho bezprostredného okolia v čistote a dodržiavanie zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Za porušenie ktoréhokoľvek záväzku zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenajímateľom zaslanej faktúry.
7. Nájomca sa zaväzuje dodržiavať Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a jeho všeobecne záväzných predpisov zákon č. 442/2022 Z. z. o verejných vodovodoch, verejných kanalizáciách a o zmene a o doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. Za porušenie ktoréhokoľvek záväzku zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenajímateľom zaslanej faktúry.
8. Nájomca je povinný dodržiavať Všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2020 o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta SR Bratislavy v znení Všeobecne záväzného nariadenia č. 11/2021. Za porušenie tejto povinnosti je nájomca povinný zaplatiť sankcie v zmysle vyššie uvedeného všeobecne záväzného nariadenia.
9. Nájomca sa zaväzuje umožniť prenajímateľovi alebo ním povereným tretím osobám kontrolu využívania prenajatých pozemkov a umožniť prenajímateľovi vstup na tieto pozemky, najmä za účelom kontroly dodržiavania nájomnej zmluvy a platných právnych predpisov súvisiacich s nájmom. Za nesplnenie tejto

podmienky si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 1.000,00 Eur. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomcom zaslanej faktúry.

10. Zodpovednosť za škody na predmete nájmu sa riadi ustanoveniami VI. časti, prvej a druhej hlavy Občianskeho zákonníka.
11. Nájomca je povinný najneskôr ku dňu skončenia nájmu uviesť predmet nájmu do pôvodného stavu, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. V prípade, že nepríde k dohode a ani splneniu povinnosti zo strany nájomcu, je prenájomca oprávnený uviesť predmet nájmu do pôvodného stavu na náklady a riziko nájomcu. Za nesplnenie povinnosti, uvedenej v prvej vete tohto odseku, má prenájomca právo požadovať od nájomcu zmluvnú pokutu vo výške 17,00 Eur za každý, aj začatý deň nasledujúci po dni, v ktorom sa má predmet nájmu uviesť do pôvodného stavu. Nájomca sa súčasne zmluvnú pokutu podľa predchádzajúcej vety zaväzuje zaplatiť. Uhradením zmluvnej pokuty sa nájomca nezbavuje povinnosti uhradiť prenájomcovi škodu spôsobenú nemožnosťou užívať predmet nájmu a povinnosti zaplatiť prenájomcovi náhradu za užívanie predmetu nájmu vo výške nájomného. Zmluvná pokuta sa v týchto prípadoch do náhrady škody nezapočítava.
12. Nájomca sa zaväzuje bez zbytočného odkladu oznamovať každú zmenu (zmenu sídla nájomcu a pod.) ako aj všetky skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť nájom. Za nesplnenie tejto povinnosti má prenájomca právo požadovať od nájomcu zmluvnú pokutu vo výške 70,00 Eur. Nájomca sa súčasne zmluvnú pokutu podľa predchádzajúcej vety zaväzuje zaplatiť na základe prenájomcom zaslanej sankčnej faktúry.
13. V súlade s ust. § 545 Občianskeho zákonníka bolo zmluvnými stranami dohodnuté, že prenájomca je oprávnený požadovať od nájomcu náhradu škody spojenú s porušením povinností nájomcu, na ktoré sa vzťahuje zmluvná pokuta podľa tejto zmluvy vo výške presahujúcej výšku dohodnutej zmluvnej pokuty.
14. Zmluvné strany sa dohodli, že pre potreby doručovania akejkoľvek písomnosti bude miestom doručenia adresa uvedená v záhlaví tejto zmluvy.
15. Nájomca berie na vedomie a súhlasí s tým, že písomnosť doručená do miesta doručenia podľa odseku 14 bude považovaná za doručenie priamo do vlastných rúk, a to i v prípade, ak bude vrátená prenájomcovi ako písomnosť nájomcom neprevzatá. Ak nebude možné nájomcovi písomnosť doručiť na túto adresu podľa odseku 14 tohto článku a iná adresa nebude prenájomcovi známa, považuje sa písomnosť nájomcovi za doručenie dňom jej vrátenia prenájomcovi, a to aj v prípade, že sa nájomca o tom nedozvie.
16. Nájomca sa zaväzuje, že nebude realizovať práce s voľným ohňom (ani ho zakladať). Za porušenie tohto záväzku zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomcom zaslanej faktúry.
17. Prenajímateľ umožní bezodplatný vstup/prístup návštevníkom na predmet nájmu cez pozemok registra „C“ parc. č. 2892/1, ktorý má prenájomca vo vlastníctve.
18. Nájomca sa zaväzuje, že nebude realizovať akékoľvek zásahy do nehnuteľností (budovy, skleníky) nachádzajúcich sa na pozemku registra „C“ KN parc. č. 2892/1. Za porušenie tohto záväzku zmluvné strany

dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

19. Nájomca sa zaväzuje, že nebude vstupovať do nehnuteľností – budov, skleníkov na pozemku registra „C“ KN parc. č. 2892/1, ako aj zabezpečiť, že do nehnuteľností nebudú vstupovať ani návštevníci. Zároveň zodpovedá za akékoľvek poškodenie týchto nehnuteľností. Za porušenie tohto záväzku zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 1000,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.
20. Nájomca sa zaväzuje, že na predmete nájmu a pozemku registra „C“ KN parc. č. 2892/1 nebude umiestňovať pyrotechniku. V prípade umiestnenia mobiliáru je prenájomateľ povinný požiadať o súhlas prenájomateľa. Za porušenie záväzku uvedeného v prvej vete a povinnosti v druhej vete zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 500,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.
21. Nájomca je povinný chrániť existujúce dreviny na predmete nájmu pred poškodením. Za porušenie tejto povinnosti zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.
22. Nájomca sa zaväzuje realizovať aktivity rešpektujúce prevažne rezidenčný charakter lokality. Za porušenie tejto povinnosti zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 100,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.
23. V prípade potreby realizácie vodovodnej prípojky alebo elektrickej prípojky na predmete nájmu je nájomca povinný požiadať o súhlas prenájomateľa, pričom všetky náklady spojené s realizáciou uhradí nájomca. Za porušenie tejto povinnosti zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.
24. V prípade realizovania vodovodnej alebo elektrickej prípojky sa zmluvné strany dohodli, že nájomca bude uhrádzať všetky náklady na správu, prevádzku a prípadné stráženie predmetu nájmu, ako aj náklady za skutočnú spotrebu elektrickej energie a vody odmeranú podružnými meračmi elektrickej energie (na odber elektrickej energie), vody (vodné, stočné), ktoré namontuje nájomca na svoje náklady.
25. Nájomca sa zaväzuje, že vybudovanú prípojku resp. prípojky (vodovodná, elektrická) po skončení nájmu bezodplatne odovzdá do vlastníctva prenájomateľovi.
26. Nájomca je povinný zabezpečiť starostlivosť o zeleň na parcelách v rámci predmetu nájmu v súlade so zákonom č. 543/2022 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v zmysle VZN č. 5/2018 o starostlivosti o verejnú zeleň a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene Arboristického štandardu 1 – Rez drevín voľne dostupného

na: <http://www.slpk.sk/eldo/2015/dl/9788055213644/9788055213644.pdf> Za porušenie tejto povinnosti zmiuvné strany dohodii zmiuvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmiuvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmiuvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

27. V rámci realizácie stavebných úprav v okolí drevín je nájomca povinný postupovať v zmysle STN 83 7010 (Ochrana príroda, ošetrovanie a ochrana stromovej vegetácie) a v zmysle Arboristického štandardu 2 – Ochrana drevín pri stavebnej činnosti voľne dostupného na webovom sídle: <http://www.slpk.sk/eldo/2018/dl/9788055218960/9788055218960.pdf> Za porušenie tejto povinnosti zmiuvné strany dohodii zmiuvnú pokutu vo výške 300,00 Eur. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmiuvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmiuvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

28. Nájomca je povinný zrealizovať na predmete nájmu projekt v zmysle predloženého zámeru, ktorý je prílohou tejto zmluvy. Za porušenie tejto povinnosti zmiuvné strany dohodii zmiuvnú pokutu vo výške 300,00 Eur. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmiuvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmiuvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

29. Nájomca sa zaväzuje udržiavať predmet nájmu v čistote a v poriadku, zároveň je povinný výsadbu zelene či potrebné zásahy do existujúcej zelene bude konzultovať s oddelením tvorby mestskej zelene magistrátu. Za porušenie ktorejkoľvek povinnosti uvedenej v predchádzajúcej vete zmiuvné strany dohodii zmiuvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmiuvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmiuvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

30. Nájomca je povinný zabezpečiť prístup na predmet nájmu širšej verejnosti 7 dní v týždni v časoch:

- a) apríl – október v čase od 8.00 hod. do 20.00 hod.
- b) október – marec v čase od 10.00 hod do 16.00 hod.

31. Nájom začne v priebehu roka 2022, preto sa nájomca zaväzuje, že dňom začatia nájmu zrealizuje terénne úpravy predmetu nájmu (záhrady), a to tak, aby v tom istom roku v mesiacoch september a október roku 2022 sprístupnil predmet nájmu širšej verejnosti v súlade s ods. 30 bodu a) tohto článku a v mesiacoch november a december roku 2022 sprístupnil predmet nájmu širšej verejnosti v súlade s ods. 30 bodu b) tohto článku. Za porušenie ktorejkoľvek povinnosti uvedenej v predchádzajúcej vete zmiuvné strany dohodii zmiuvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmiuvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmiuvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

32. Nájomca sa zaväzuje ešte v roku 2022 zorganizovať aspoň jednu z aktivít:

- jarmok alebo trh – adventný alebo vianočný trh,
- zdobenie a vystavovanie adventných vencov,
- zdobenie vianočného stromčeka.

Za porušenie tohto záväzku zmiuvné strany dohodii zmiuvnú pokutu vo výške 300,00 Eur. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmiuvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmiuvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

33. Nájomca je povinný každoročne zazimovávať stromy a kríky. Za porušenie uvedenej povinnosti zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenájomateľom zaslanej faktúry.

34. Počas doby nájmu v zmysle výherného ideového zámeru, ktorý je prílohou tejto zmluvy ako č. 4 je nájomca počnúc dňom 01.01.2023 povinný uskutočniť:

a) od 15.12. do 15.03. minimálne 3 akcie:

- Nový rok v záhrade
- Novoročný punč v záhrade
- Slávenie fašiangu

b) od 16.03. do 15.06. minimálne 6 akcií:

- Veľkonočná slávnosť
- Deň zeme spojený s osvetou environmentálnych tém
- Stavanie mája
- Kulinárske dni
- Komorné koncertné vystúpenia, workshopy
- Galéria pod holým nebom
- Piknik v záhrade
- Športový deň

c) od 16.06. do 15.09. minimálne 6 akcií:

- Pravidelné stretnutie a spoločné práce v komunitnej záhrade a sade
- Jarmoky a trhy – Prievozská jarmok, Susedský jarmok
- Kulinárske dni
- Pikniky v záhrade
- Komorné koncertné vystúpenia
- Galéria pod holým nebom
- Workshopy pre mládež a dospelých, dielničky pre deti a rodičov
- Predstavenie divadla Selaví
- Pravidelné cvičenia v záhrade
- Tiché kino a pod.

d) od 16.09. do 15.12. minimálne 6 akcií:

- Pred zimná kosba
- Pikniky
- Jarmoky a trhy – Prievozský jarmok, Susedský jarmok
- Kulinárske dni, škola varenia
- Komorné koncertné vystúpenia
- Galéria pod holým nebom
- Workshopy pre mládež a dospelých
- Dielničky pre deti a rodičov – kreatívne tvorenie
- Tiché kino po zotmení
- Jesenná čistiareň, čítanie poézie v záhrade
- Pravidelné cvičenie v záhrade
- Spoločné hry v záhrade

35. Nájomca sa zaväzuje zaslať písomný zoznam prenajímateľovi (oddeleniu majetkových vzťahov a projektovej kancelárie primátora) každoročne, a to najneskôr do 31.12. daného kalendárneho roka, zorganizovaných/zrealizovaných akcií/podujatí v príslušnom kalendárnom roku. Za porušenie tohto záväzku zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 300,00 Eur, a to aj opakovane. Prenajímateľ je oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty za porušenie uvedenej povinnosti a nájomca sa v tomto prípade zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu na základe prenajímateľom zaslanej faktúry.

Článok 5

Vyhlásenia a záruky

1. Nájomca podpísaním tejto zmluvy vyhlasuje a zaručuje prenajímateľovi, ktorý uzatvára túto zmluvu spoliehajúc sa na tieto vyhlásenia a záruky, že:
  - a) nájomca je právny subjektom platne existujúcim podľa zákonov Slovenskej republiky, podpisujúci je osoba oprávnená konať v mene nájomcu,
  - b) nájomca nie je v úpadku, nebol ním alebo jeho štatutárnym orgánom alebo tretou osobou podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok a ani mu úpadok nehrozí,
  - c) nájomca nebol ako právnická osoba zrušený, či už likvidáciou alebo bez likvidácie a ani neprijal žiadne rozhodnutie za týmto účelom,
  - d) proti nájomcovi nie je vedené žiadne exekučné a ani iné konanie o výkon rozhodnutia alebo iné obdobné konanie, ktorého výsledkom by mohlo byť akékoľvek peňažné alebo nepeňažné plnenie, alebo iný právny záväzok na ťarchu nájomcu, ktorý by mohol zmariť alebo sťažiť plnenie záväzkov nájomcu vyplývajúcich z tejto zmluvy.
2. V prípade, že sa akékoľvek vyhlásenie alebo záruka podľa odseku 1 tohto článku ukáže ako nepravdivá alebo zavádzajúca, bude sa to považovať za hrubé porušenie tejto zmluvy, oprávňujúce prenajímateľa od tejto zmluvy jednostranne odstúpiť ako aj oprávňujúce prenajímateľa požadovať od nájomcu náhradu škody, ktorá mu nepravdivým alebo zavádzajúcim vyhlásením alebo zárukou vznikla.

Článok 6

Záverečné a spoločné ustanovenia

1. V súlade s ustanovením § 9a ods. 9 písm. c) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov tento nájom schválilo Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy uznesením č. 1325/2022 zo dňa 23.6.2022, ktorého odpis je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy ako jej príloha č. 3.
2. Táto zmluva nadobúda platnosť dňom jej podpisu oprávnenými zástupcami zmluvných strán a účinnosť dňom 01.08.2022, ktorá bude zverejnená na webovom sídle prenajímateľa a v Centrálnom registri zmlúv v zmysle § 47a ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov v spojení s § 5a zák. č. 211/2000 Z. z. zákona o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
3. Zmluvu je možné meniť a dopĺňať po dohode zmluvných strán, a to len vo forme písomných a riadne očíslovaných dodatkov.

4. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú:
Príloha č. 1 – Kópia z katastrálnej mapy a ortofotomapa
Príloha č. 2 – LV č. 2101
Príloha č. 3 – Uznesenie Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy č. 1325/2022 zo dňa 23.06.2022
Príloha č.4 – Ideový zámer
5. Pre prípad, že niektoré z ustanovení tejto Zmluvy je alebo sa v budúcnosti stane z akéhokoľvek dôvodu neplatným alebo neúčinným, v takomto prípade platnosť ostatných ustanovení Zmluvy nie je dotknutá. Namiesto neplatného alebo neúčinného ustanovenia bude platiť primeraná úprava, ktorá sa v rámci prípustnosti platného právneho poriadku čo najviac približuje účelu zrejme sledovanému zmluvnými stranami pri uzavieraní tejto Zmluvy.
6. Zmluvné strany sa dohodli že ich právne vzťahy, ktoré vzniknú na základe tejto Zmluvy a v súvislosti s jej realizáciou, sa budú riadiť právom Slovenskej republiky, a to ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení. Na právne vzťahy v tejto Zmluve zvlášť neupravené sa použijú primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení.
7. Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto Zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, vrátane sporov týkajúcich sa výkladu a/alebo platnosti ustanovení tejto Zmluvy, budú riešiť predovšetkým dohodou. Ak vzájomná dohoda nebude možná, o spore rozhodne príslušný súd SR .
8. Táto Zmluva je vyhotovená v siedmich (7) rovnopisoch s platnosťou originálu, pričom päť (5) rovnopisov dostane prenajímateľ a dva (2) rovnopisy dostane nájomca.
9. Zmluvné strany si Zmluvu prečítali, všetky jej ustanovenia sú im jasné a zrozumiteľné, pričom vyjadrujú ich slobodnú a vážnu vôľu zbavenú akýchkoľvek omylov, na dôkaz čoho pripájajú svoje podpisy.

V Bratislave, dňa: 29.07.2022

V Bratislave, dňa: 28.07.2022

Prenajímateľ
Hlavné mesto SR Bratislava

Nájomca :
CULTUS Ružinov, a.s.

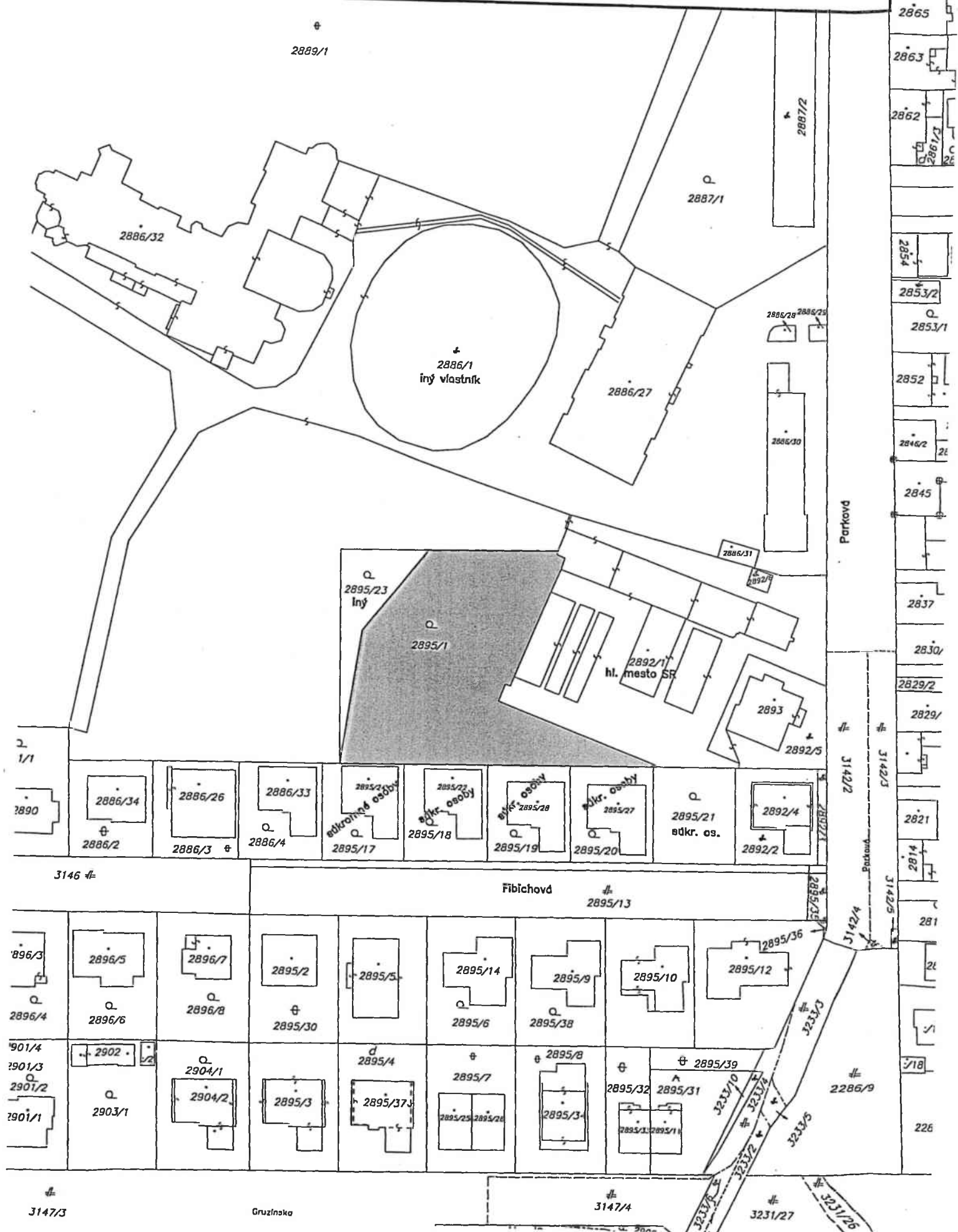
.....
Ing. arch. Matúš Vallo
primátor
v zastúpení: I. námestníčka primátora
Ing. Tatiana Kratochvílová v. r.

.....
Ing. František Fabián, v. r.
predseda predstavenstva

.....
Ing. Petra Kurhajcová, v. r.
člen predstavenstva

k.ú. Ružinov

predmet - pozemok registra "C" p.č. 2895/1 vo vlastníctve hl. mesta SR

2886/11

2886/27

2895/23

2895/1

2892/1

2895/1

2886/33

2895/24

2895/22

2895/28

2895/27

2886/4

2895/17

2895/18

2895/19

2895/20

Fibichová

2895/13

2895/14

2895/10

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
VÝPIS Z KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ

Okres : 102 Bratislava II Dátum vyhotovenia : 25.7.2022
Obec : 529320 Bratislava-Ružinov Čas vyhotovenia : 14:40:57
Katastrálne územie : 805556 Ružinov Údaje platné k : 22.7.2022 18:00:00

Výpis je nepoužiteľný na právne úkony

VÝPIS Z LISTU VLASTNÍCTVA č. 2101
ČIASTOČNÝ

ČASŤ A: MAJETKOVÁ PODSTATA

Parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape

Počet parcel: 1

Parcelné číslo	Výmera v m ²	Druh pozemku	Spôsob využívania pozemku	Druh chránenej nehnuteľnosti	Spoločná nehnuteľnosť	Umiestnenie pozemku	Druh právneho vzťahu
2895/1	1947	Záhrada	4		1	1	
Iné údaje: Bez zápisu							

Ostatné PARCELY registra „C“ nevyžiadané.

Legenda

Spôsob využívania pozemku

- 4 Pozemok prevažne v zastavanom území obce alebo v záhradkárskej osade, na ktorom sa pestuje zelenina, ovocie, okrasná nízka a vysoká zeleň a iné poľnohospodárske plodiny

Spoločná nehnuteľnosť

- 1 Pozemok nie je spoločnou nehnuteľnosťou

Umiestnenie pozemku

- 1 Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce

ČASŤ B: VLASTNÍCI A INÉ OPRÁVNENÉ OSOBY Z PRÁVA K NEHNUTEĽNOSTI

Vlastník

Počet vlastníkov: 1

Poradové	Titul, priezvisko, meno, rodné meno / Názov	Spoluvlastnícky
----------	---	-----------------

číslo	Miesto trvalého pobytu / Sídlo Dátum narodenia, rodné číslo / IČO / Iný identifikačný údaj	podiel
1	Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, Bratislava, PSČ 814 99, SR, IČO: 603481	1/1
	Titul nadobudnutia	
	Zmena názvu - Vz 100/92 Žiadosť o zápis - Vz 389/92 Rozhodnutie Okresného úradu Bratislava II, katastrálny odbor č.II.-2034/97 zo dňa 26.4.1997 - Vz 2342/00 Žiadosť o zápis č.OSMM/1636/97/Se zo dňa 24.4.1997 (GP č.08-220/91-7/97/Gp) - Vz 2343/00	
	Iné údaje	
	GP č.45-90-3/93 - Vz 538/95 Protokol k evidenčnej zmene, R-446/2019	
	Poznámky	
	Bez zápisu.	

Správca

Poradové číslo	Titul, priezvisko, meno, rodné meno / Názov Miesto trvalého pobytu / Sídlo Dátum narodenia, rodné číslo / IČO / Iný identifikačný údaj	K nehnuteľnosti K vlastníkovi
	Neevidovaný	

Nájomca

Poradové číslo	Titul, priezvisko, meno, rodné meno / Názov Miesto trvalého pobytu / Sídlo Dátum narodenia, rodné číslo / IČO / Iný identifikačný údaj	K nehnuteľnosti K vlastníkovi
	Neevidovaný	

Iná oprávnená osoba

Poradové číslo	Titul, priezvisko, meno, rodné meno / Názov Miesto trvalého pobytu / Sídlo Dátum narodenia, rodné číslo / IČO / Iný identifikačný údaj	K nehnuteľnosti K vlastníkovi
	Neevidovaný	

ČASŤ C: ĽARCHY

Bez tiarch.

Výpis je nepoužiteľný na právne úkony

Sekcia správy nehnuteľností

Váš list

Naše poradové číslo
MAGS OČM/2022

Vybavuje / Linka
Edita Šušolová
+421 2 59356 133

V Bratislave
06. 07. 2022

VEC:

Odpis uznesenia Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 1325/2022 zo dňa 23. 06. 2022, prijatého k bodu Návrh na schválenie prípadu hodného osobitného zreteľa týkajúceho sa nájmu pozemku v Bratislave, k. ú. Ružinov, parc. č. 2895/1, spoločnosti CULTUS Ružinov, a.s., so sídlom v Bratislave (ako víťazovi súťaže o ideový zámer Csákyho záhradníctvo – Záhrada Parková)

Uznesenie č. 1325/2022

zo dňa 23. 06. 2022

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

schvaľuje

ako prípad hodný osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 9 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov nájom pozemku, k. ú. Ružinov, registra „C“ KN parc. č. 2895/1 – záhrada vo výmere 1 947 m², zapísaného na LV č. 2101, spoločnosti CULTUS Ružinov, a.s., so sídlom Ružinovská 28, 820 09 Bratislava, IČO 35874686, na kultúrne, športové, voľnočasové aktivity, založenie a prevádzkovanie komunitnej záhrady ako víťazovi súťaže „Ideový zámer a prenájom verejného priestranstva Csákyho záhradníctvo – Záhrada Parková“, na dobu určitú od 01. 08. 2022 do 30. 09. 2025 s opciou na 1 rok, za nájomné 1,00 eur/rok za celý predmet nájmu,

s podmienkami:

1. Nájomná zmluva bude nájomcom podpísaná do 60 dní od schválenia uznesenia v Mestskom zastupiteľstve hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. V prípade, že nájomná zmluva nebude nájomcom podpísaná v uvedenej lehote, toto uznesenie stratí platnosť.
2. Nájomca je oprávnený uplatniť opciu, t. z. predĺženie nájmu o ďalší 1 rok len v prípade, že minimálne
- 3 mesiace pred uplynutím doby nájmu písomne požiada prenajímateľa o uplatnenie opcie a uzatvorenie dodatku k nájomnej zmluve.

Návrh na schválenie nájmu pozemku registra „C“ KN, k. ú. Ružinov, parc. č. 2895/1, ako prípad hodný osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 9 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov predkladáme na schválenie z dôvodu, že v dňoch 08. 04. 2022 až 11. 05. 2022 sa uskutočnila súťaž formou verejného obstarávania „Ideový zámer a prenájom verejného priestranstva Csákyho záhradníctvo – Záhrada Parková“, ktorej víťazom sa stala spoločnosť CULTUS Ružinov, a.s., a preto je potrebné upraviť vzťah k predmetnému pozemku, ktorý je dotknutý danou súťažou.

Za správnosť odpisu uznesenia:

Mgr. Tomáš Malec, PhD.
vedúci oddelenia

IDEOVÝ ZÁMER NA PRENÁJOM VEREJNÉHO PRIESTRANSTVA
CSÁKYHO ZÁHRADNÍCTVO - ZÁHRADA PARKOVÁ

IDEOVÝ ZÁMER NA PRENÁJOM VEREJNÉHO PRIESTRANSTVA CSÁKYHO ZÁHRADNÍCTVO – ZÁHRADA PARKOVÁ

ZÁKLADNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Plocha nájmu: parcela č. 2895/1

Rozloha: 1 947 m² k.ú. Bratislava – Ružinov.

Parcela je zapísaná na LV č. 2101

Okres: Bratislava II

Mestská časť: Bratislava-Ružinov

Katastrálne územie: Ružinov

Vlastník pozemku: Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, Bratislava, PSČ 814 99, SR, IČO: 603481

Navrhovaná cena nájmu: 2 500 EUR / celková prenajatá plocha / 1 rok

KOMUNITNÁ ZÁHRADA PARKOVÁ (ZÁHRADA POD ČEREŠŇAMI)

Uvedomujeme si, aká hektická je doba v ktorej žijeme. Ako sme si zvykli vraviť, že nemáme čas. Predstavme si spoločné miesto, kde čas nehrá rolu - záhradu mnohých zákutí, kde si oddýchne naše telo, kde sa poteší naša duša, kde stretneme priateľov a nových známych - spoločné miesto našej mestskej komunity.

Priestor je ovplyvnený svojou osobitou polohou v rámci kaštieľneho parku, v bezprostrednej blízkosti priestoru bývalého záhradníctva, skleníkov a oranžérie a v susedstve rodinných domov. Štylizácia priestoru preto vychádza z týchto urbanisticko-architektonických predlôh, citlivo s nimi pracuje a snaží sa oživiť genius loci tohto priestoru s výraznou kultúrohistorickou stopou.

Citlivou úpravou plochy sa vytvorí kvalitný, mestský priestor s osobitou, intímnu atmosférou komunitnej záhrady. Plocha, ktorá doposiaľ nežila a bola skrytá pred zrakmi návštevníkov, sa otvorí verejnosti. Bezbariérový prístup a účelová zonácia územia zaručí koexistenciu viacerých aktivít pre návštevníkov, bez rozdielu veku či zdravotného stavu, čo bolo nosnou myšlienkou kreovania ideového konceptu využitia tejto plochy.

Prezentované kultúrne aktivity, spoločenské podujatia a komunitný program sa budú konať pod záštitou kultúrneho centra mestskej časti Ružinov - Cultus Ružinov, a.s., čo zaručuje profesionalitu a kontinuitu programovej štruktúry. Ideový zámer pre zlepšenie a obohatenie života v mestskej časti sa tak „varí priamo v lokálnej kuchyni“. Tešíme sa na vašu návštevu!

Vitajte v našej Záhrade Parková - v záhrade pod čerešňami!

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ DISPOZÍCIE ÚZEMIA

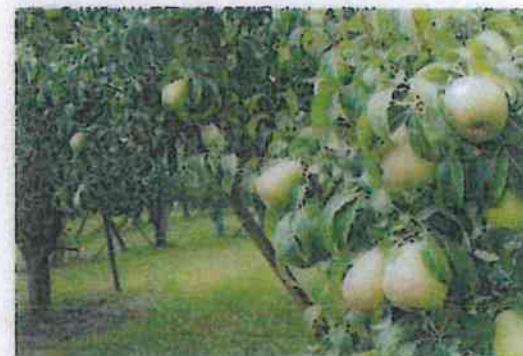
Záhrada má poskytnúť priestor na koexistenciu všetkých generácií (deti, dospelí a seniori) v komunite prievozských obyvateľov, Bratislavčaniek a Bratislavčanov, s prihladením na zachovanie pokojného a nehluchného prostredia mestskej časti. Každý si v nej nájde svoje potešenie a vyžitie.

RODINY A DETI

- rozprávkové & edukatívne dopoludnia (počas teplejších dní)
- tvorivé dielne pre deti aj rodičov
- tematické podujatia s akcentom na slovenské tradície (fašiangové, veľkonočné, stávanie mája, adventné, vianočné...)
- tematické podujatia k medzinárodným kalendárnym udalostiam (Deň Zeme, Deň matiek, Deň detí, Deň otcov...)
- denné, letné tematické tábory pre deti
- „jedlá“ záhrada, pestovateľské aktivity, založenie ovocného sadu

Zdroj: <https://cdn.patbysbees.co.uk/uploads/2020/04/22/93404/insect-hunt-2-1.jpg>

Zdroj: <https://www.the-urban-farmer.co.uk/uploads/1/9/7/4/19746843/published/251580864.jpg?1510213299>

Zdroj: <https://www.obecne-noviny.sk/clanky/v-trnave-10-zacina-tradicky-trnavskyjarmok-buter-regionálnavia>

Zdroj: <https://i.pinimg.com/550x/78/16/44/781644659e34ddb060b5850c4ad7276.jpg>

Zdroj: www.2hq.uk/blog/exhibition-brings-peoples-park-life

DOSPELÍ A MLÁDEŽ

- koncerty pod hviezdami (komorné formácie, prioritne vážna hudba)
- letné silent kino - špeciálne kino so slúchadlami v rámci ohľaduplnosti k susedom (týždenne)
- pravidelné Susedské jarmoky (raz mesačne) – pokračovanie Ružinovských jarmokov, na ktorých predávajú vlastné výrobky obyvatelia celého Ružinova a trhy lokálnych predajcov z prievozských záhrad a dvorov
- galéria pod holým nebom (sochy, obrazy, fotografie, insitné umenie, výstavy prác detí zo ZŠ a ZUŠ) raz za dva mesiace
- pravidelné, letné cvičenia v prírode
- „jedlá“ záhrada, pestovateľské aktivity, založenie ovocného sadu
- fotenie v prírode – dekoračné, kvetinové fotoinštalácie pre vytvorenie pekných momentiek a spomienkových fotografií
- svadobné obrady pod holým nebom – možnosť usporiadania obradu alebo svadobného fotenie len pre malé svadby

Zdroj: https://content.fits6-1na.fcdn.net/v/116435-9/120177797_3340629987697761_481223591650771457_n.jpg?_nc_cat=101&ccb=1-6&_nc_sid=e3f864&_nc_ohc=qLvvOCgloCAAX_LUW0a&_nc_h=content.fits6-1na&oh=00_AT_X2vpa44odfmgq02dcGdgoBmk2eVj_nHCLZyhP2W1Q&oe=62A00B28

Zdroj: https://media04.membezirk.at/article/2020/07/21/12409981_XXL.jpg

Zdroj: <https://cdn0.hitched.co.uk/article/1842/original/1280/jpg/72481-ceremonyseating.jpeg>

SENIORI

- stretávanie sa a kontakt s mladou generáciou, prepájanie aktivít so seniormi z blízkeho domova seniorov
- „jedlá“ záhrada, pestovateľské aktivity, založenie ovocného sadu
- letné prednášky a besedy
- tvorivé dielne a workshopy na podporu jemnej motoriky a duševného zdravia
- cvičenie v prírode pre seniorov
- čítanie kníh v záhrade, čítanie poézie...
- seniorské letné divadlo zastúpené Divadlom Selaví, ktoré sídli v SD Prievoz ako i spolupráca s inými seniorskými amatérskymi divadlami
- petanque, šach a iné spoločenské hry v záhrade

Zdroj: archív divadla Selaví

Zdroj: archív f. mmclt

Zdroj: https://www.coopvitalitych/media/wysiwyg/Gesundst/Coop-Vitality-Tipp_Fitn-den-Fruerling.jpg

Zdroj: <https://www.arboiccompany.com/hubfs/7%20Memory%20Care%20Activities%20to%20Engage%20Person%20with%20Dementia%20.jpg>

Zdroj: <https://pinimg.com/736x/05/80/6f/05806f5f74e921b00zu13a58e4eacd5.jpg>

ŠIRŠIE VZŤAHY

- Trasovanie - širšie vzťahy

PRIESTOROVÉ DISPOZÍCIE ÚZEMIA

prevádzková schéma 1

1. Pódium s
kvetinovou stenou

2. Terénne modelácie
– lúky

3. Sietené kino

4. Výstavné priestory

5. Relaxačné
drevené podlažia

6. Miesto na
potenciálne umiestnenie
kompostovateľného WC

7. Šach a "okné"
s knihami

8. Kompostovisko

Zdroj: 1. Svidba - <https://forbes.com.br/wp-content/uploads/2020/12/forbesinsider-Pinterfs-14dez2020-ropredu%C3%A7%C3%A3o-2-1.jpg>, 2. Modelácie - lúky - https://www.housewzhenen.de/garten/gartengestaltung/galerie/frische-design-ideen-fuer-linden-garten#pids2_3, 3. Sietené kino - <https://www.vooda-bruck.com/2021/07/silent-cinema-open-air-kino-simultag-21-august-2021-ab-1845-stu-dipark-vooc-kabuck/>, 4. Knižnica - <https://culturgainquinta.com/images/5448813665/m060849120667c.jpg>, 5. Kopečky - <https://www.housewzhenen.de/garten/gartengestaltung/galerie/frische-design-ideen-fuer-linden-garten>, 6. Drevené podlažia - <https://pinimg.com/originals/50/88/2d/50882d1e54729550b5643c6a46251f2.jpg>, 7. Toalety - <https://kunst-house.co.uk/compostingtoilets>, 8. Výstavné priestory - <https://www.google.com/imgsa/imgurl-https://3A%3F%3Ddepostola49.com>.

PRIESTOROVÉ DISPOZÍCIE ÚZEMIA

prevádzková schéma 2

1. Pódium s
kvetinovou stenou

2. Trhoviško,
burzobličky

3. Vernisáž,
čítáren

4. Výstavné priestory

5. Hôjdačky

6. Hôjdačky

7. Jôgr v
ovočnom sode

8. Komunitná
záhrada

Zd/08 1. Pódium - https://basisthingen.themenufiles.wordpress.com/2013/07/dsc_0536.jpg, 2. Trhoviško - <https://keatlocalkobe.org/about/>, 3. Vernisáž čítáren - <http://pinimg.com/originals/84/59/3a/84593a35d168c29a0912b4d59e694536.jpg>, 4. Výstavné priestory - <https://monawithinrecom.art-on-the-zoo-fence-hawaii-travel-things-to-do-in-hawaii/>, 5. Altánok s úložným priestorom - <http://www.pretkyrealblog.com/2016/07/a-builder-basic-concrete-shed-turned.html>, 6. Hôjdačky - <https://earlyricegardens.co.uk/portfolio/hittingale/vjlp-causer-14p>, 7. Jôgr - <https://myrationalis.gr/yposifitike-programmata-sufise-ston-dimpragmatel>, 8. Komunitná záhrada - <https://www.knowlesleynews.co.uk/help-grow-community-garden>

PRIESTOROVÉ DISPOZÍCIE ÚZEMIA

prevádzková schéma 3

Zdroj: 1. Podium - <https://www.zary.cz/galeria/26004/svatecni?foto=3>, 2. Trnávsko - <https://slovakia.travel/en/the-good-market-in-the-old-marketprettyPhotogallery/1/1>, 3. Syntetické kľzisko - <https://www.tatry.sk/wp-content/uploads/2020/12/klyzisko-stary-anokovec-hrabienok-resort.jpg>, 4. Slavonie snehulákov - <https://www.aktuality.sk/foto/308860/najoblenejsia-postavicka-ze-snehu-snehulak-a-jeho-pribeh-z-detailu>, 5. Dieťačky - <https://www.societyabandoned.co.uk/top-stories/abandoned-creative-announcements-series-of-christmas-workshops/>, 6. Lavicky - <https://bratislava.sk/sk/sprava/prazska-lavicka-bude-a-bratislavskou-pride-si-ju-vyskusat>, 7. Hojdačka - <https://m.facebook.com/FraPDC/photos/pcb.1619261664413705/1659260604713831/?type=3&source=43>

VIZUALIZÁCIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

VIZUALIZÁCIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

ROK V KOMUNITNEJ ZÁHRADE POD ČEREŠŇAMI

JAR – čo môžete vidieť a zažiť v záhrade?

- komunitná záhrada sa začína prebúdzat'
- začínajú sa práce v záhrade a sade – orez stromov, úprava pestovateľských plôch, sadíme, vysievame, ošetrojeme, polievame...
- veľkonočné folklórne tradície – pripomenieme si tradičné slávenie Veľkej Noci a príchodu jari generáciami našich predkov
- návštevník môže pozorovať postupné kvitnutie okrasných stromov – mandlí, višní, sliviek a čerešní, kvitnutie magnólií, a pod.
- relax v záhrade, na trávnikoch, na pobytových, drevených pódioch pod stromami
- fotenie v záhrade pre vytvorenie pekných momentiek a spomienkových fotografií
- Deň Zeme spojený s osvetou environmentálnych tém s možnosťou prezentácie v priestore komunitnej záhrady
- zahájenie sezóny jarmokov a trhov – Prievozský jarmok, Susedský jarmok
- Stavanie mája
- kulinárske dni – škola varenia z prievozských dvorov, škola varenia so seniormi
- s príchodom teplejších, slnečných dní, pikniky v záhrade, komorné koncertné vystúpenia, workshopy
- galéria pod holým nebom (sochy, obrazy, fotografie, insitné umenie, výstavy prác detí zo ZŠ a ZUŠ)

Zdroj: https://2.wp.com/cultusruzinovsk/wordpress/wp-content/uploads/2019/10/DSC_3122.jpg?13161

Zdroj: https://vslibristol.co.uk/dbimgs/VB38LOG_Castle-Park-DSC_credit%20Tammy%20Baker_header.jpg

Zdroj: <https://i.pinimg.com/236x/dc/74/86/dc74862eccd96cb3e765b5d966700b435.jpg>

ROK V KOMUNITNEJ ZÁHRADE POD ČEREŠŇAMI

LETO – čo môžete vidieť a zažiť v záhrade?

- stretnutia, spoločné práce v komunitnej záhrade a sade
- environmentálna výchova – pestujeme, polievame, ošetrujeme, striháme, zberáme plodiny komunitnej záhrady a sadu
- v záhrade stále niečo kvitne – pozorovanie rozkvetania kvetinových lúč, kvitnutie ruží, dozrievanie úžitkových plodov...
- fotenie v záhrade pre vytvorenie pekných momentiek a spomienkových fotografií
- organizovanie malých svadobných obradov a svadobné fotenie v záhrade
- jarmoky a trhy – Prievozský jarmok, Susedský jarmok
- kulinárske dni – škola varenia z prievozských dvorov, škola varenia so seniormi
- pikniky v záhrade, chill-out v záhrade, na trávnikoch, na pobytových, drevených pódiumoch pod stromami
- komorné koncertné vystúpenia
- galéria pod holým nebom (sochy, obrazy, fotografie, insitné umenie, výstavy prác detí zo ZŠ a ZUŠ)
- workshopy pre mládež a dospelých, dielničky pre deti a rodičov
- týždenné silent kino po zotmení
- predstavenia divadla Selaví
- pravidelné cvičenie v záhrade
- spoločenské hry v záhrade – šach, petanque, karty a pod.
- outdoor hry pre rodiny s deťmi v záhrade – preliezanie povrazov pomedzi stromami, určovanie druhu stromov a pod.
- rozlúčka s prázdninami

Zdroj: <https://www.offroadadventure.com/outdoor-activities/kids-3-tree-themedactivities>

Zdroj: <https://images.unsplash.com/photo-1565096413625-a1d381747597?lib=rb-1.2&ixid=MnwMjA3fDB8MHZzZWYyZm8MTZBfH8sYXp0bmclMjBjGvzc3tbnwvHwvHw%3D&w=1000&q=80>

Zdroj: <https://media.nbcandiego.com/2020/11/Mesa-College-drive-in-art-png/resize/1200%2C675&quality=85&strip=all>

ROK V KOMUNITNEJ ZÁHRADE POD ČERESNAMI

JESEŇ – čo môžete vidieť a zažiť v záhrade?

- stretnutia, spoločné práce v komunitnej záhrade a sade
- environmentálna výchova – pestujeme, polievame, ošetrujeme, striháme, zberáme plodiny komunitnej záhrady a sadu
- v záhrade stále niečo kvitne – pozorovanie odkvitania kvetinových lúč s ich poslednou, predzimnou kosbou, dozrievanie úžitkových plodov, ich zber a uskladňovanie...
- meníaca sa záhrada – sfarbovanie listov
- pikniky, chill-out v záhrade, na trávnikoch, na pobytových, drevených pódiumoch pod stromami
- fotenie v záhrade pre vytvorenie pekných momentiek a spomienkových fotografií
- organizovanie malých svadobných obradov a svadobné fotenie v záhrade
- jarmoky a trhy – Prievozský jarmok, Susedský jarmok
- kulinárske dni – škola varenia z prievozských dvorov, škola varenia so seniormi
- komorné koncertné vystúpenia
- galéria pod holým nebom (sochy, obrazy, fotografie, insitné umenie, výstavy prác detí zo ZŠ a ZUŠ)
- workshopy pre mládež a dospelých, dielničky pre deti a rodičov – kreatívne tvorenie z jesenných prírodných prvkov
- týždenné silent kino po zotmení
- jesenná čítareň – police s knihami pre voľné požičanie, čítanie poézie v záhrade
- pravidelné cvičenie v záhrade pri priaznivých, jesenných dňoch
- spoločenské hry v záhrade – šach, petanque, karty
- outdoor hry pre rodiny s deťmi v záhrade – preliezanie povrazov pomedzi stromami, zbieranie listov, poznávanie stromu podľa listu...

Zdroj: <https://donistoptheparty.com.au/wp-content/uploads/2020/04/Bean-Bags.jpg>

Zdroj: https://dam.rnhmedia.sk/image/edd64756-d93f-4c14-b209-a27784ee9305_damutilfuzsp.jpg/960/540

Zdroj: [https://www.uechugaer.com/thumb/mXQ3ipNTlgogqNUAdvg8NwM7Xwz/212h1414/filters:fill\(auto,1\)/Gettyimages-643644662-2-352a8ab0b18f6eab13f437a0f3a277.jpg](https://www.uechugaer.com/thumb/mXQ3ipNTlgogqNUAdvg8NwM7Xwz/212h1414/filters:fill(auto,1)/Gettyimages-643644662-2-352a8ab0b18f6eab13f437a0f3a277.jpg)

ROK V KOMUNITNEJ ZÁHRADE POD ČEREŠŇAMI!

ZIMA – čo môžete vidieť a zažiť v záhrade?

- ukončenie prác v komunitnej záhrade a sade – vyčistenie pestovateľských plôch, zazimovanie stromov a kríkov
- meniac sa záhrada – stromy sú už bez listov – LED svetielka naťahované pomedzi kmene stromov aj v zime vytvárajú príjemný priestor na prechádzku a pobyt v záhrade
- fotenie v záhrade pre vytvorenie pekných momentiek a spomienkových fotografií
- zimné svadobné fotenie v záhrade
- priestor pre inštaláciu sôch či land-art objektov
- jarmoky a trhy – adventné a vianočné trhy
- stavanie snehuliaka (ak bude sneh)
- možnosť umiestniť mobilnú, syntetickú ľadovú plochu – flexibilita vo veľkosti, tvare, dĺžke inštalácie
- zdobenie a vystavovanie adventných vencov
- zdobenie vianočného stromčeka
- Nový rok v záhrade (bez ohňostrojev, petárd, bez vypúšťania lampášov šťastia a pod.), novoročný punč v záhrade
- slávenie fašiangu

Zdroj: <https://www.bratislavskenoviny.sk/samosprava/63204-adventny-rozhovor-c-15-priamator-matus-vallo>
autor: dobrýtuh

Zdroj: <https://brzno.dnes24.sk/magaz/photoarchive/2019/01/24/Oscadricasnehuliach4078584.jpg>
autor: TASR

Zdroj: <https://theresident.wpms.greatbritishlife.co.uk/wp-content/uploads/sites/10/2020/11/wreath-making-mcqueen-12.jpg>

Zdroj: https://image.over-blog.com/nelhaYSO-U-RmCMTZlQMox0z/Nters.no_upscale/image%2F0B4458%2F2020026%2Fob_453681_ustock-1133696955-1.jpg

Priestor je v súčasnosti zanedbaný, poznačený rokmi bez zásahov. Na území sú návažky zeminy, kopy biologického odpadu. Pôvodné ovocné stromy sú dlhodobo bez údržby, na mnohých sú liany brečtanu na kmeni a je potrebné realizovať im bezpečnostné a regeneračné zásahy a ošetrovania. Do územia sa dostalo i mnoho náletových, nepôvodných drevín, ako topole, javory či mnoho kôstkovín. Povrch je pokrytý nepôvodnými burinami a inváznymi lianami. Upraviť tento priestor je výzva a tak nám odborníci na krajinnú architektúru pomohli vziať veci za správny koniec a získať z územia maximum jeho potenciálu, bez zbytočne nákladných a silových zásahov. **Ako na to?**

ODVÁŽAME PREBYTOČNÚ ZEMINU?

Nie. Prípadné prebytky zeminy vo forme lokálnych návažiek sa premienia na ciele terénne modelácie s novou esteticko-izolačnou funkciou. Všetok biologický odpad sa priamo na ploche rozdrť a skompostuje. Hrubé frakcie z návažiek budú použité ako podkladové, filtračné vrstvy. Jemnejšou, preosiatou zeminou sa budú finalizovať vrchné súvrstvia. Samozrejme nebezpečný a nekompostovateľný odpad bude z územia odvezený a dôsledne vyseparovaný v zbernom dvore.

RUBEME?

Nie. Komunitná záhrada je priestor založený na prírode blízkom maľovitej údržby a prevádzky. Pracuje v maximálnej miere s pôvodnými dispozíciami, s prvkami a objemami územia. Pôvodné dreviny sa po odbornom zhodnotení prevádzkovej bezpečnosti upravujú rezom, ošetrovia sa, prerastené porasty sa skorigujú redukčným rezom. Všetok biologický odpad sa posúdi podľa druhu a konzistencie. Zhrabané lístie, zemina, skosené burinové porasty pôjdu do kompostu. Náletové dreviny, pôvodné ovocné a okrasné dreviny sa v prvom pláne ošetrovia redukčným a bezpečnostným rezom. Haluzinu, konáre a vetvy sa podrvia a postrihajú a budú použité ako najspodnejšia, drenážno-filtračná vrstva vo vyvýšených záhonoch komunitnej záhrady. Ak pri čis-

tení a údržbe bude zistené závažné bezpečnostné riziko vyplývajúce zo zlého zdravotného a statického stavu niektorých z drevín, pristúpi sa k podaniu žiadosti o výrub podľa platnej legislatívy.

ČO V ZÁHRADE RASTIE?

V záhrade sa momentálne nachádzajú nepôvodné, nálety javorov, kôstkovín a topoľov, kroviny bazy, bršlenov a liany divokých plamienkov a chmeľu. Nachádzajú sa tu i staré čerešne, orechy a jeden platan. Pôvodné hodnotné dreviny, ako i všetky nové dosadené dreviny budú opísané na informačných tabuliach v areáli záhrady, aby aj návštevníci poznali stromy okolo seba.

PRE KOHO BUDE TÁTO ZÁHRADA?

Priestor komunitnej záhrady sa stane príjemným a originálnym priestorom pre obyvateľov Ružinova, ako aj pre Bratislavčanky a Bratislavčanov z okolitých mestských častí a ich priateľov a známych.

AKO SA K VÁM DOSTANEM?

Pešo, autom, autobusom, kolobežkou, bicyklom... všetky cesty vedú k nám :-). Priložená mapka vám pomôže sa zorientovať. Parkovanie pre autá je v bezprostrednej blízkosti kaštieľneho parku a 300 m od vstupu do záhrady sa nachádzajú zástavky autobusu.

KEDY SEMI MÔŽEM PRÍSŤ?

Keďže sa nachádzame v rezidenčnej štvrti, vstup do záhrady bude vymedzený otváracími hodinami a trvaním jednotlivých spoločenských udalostí. Od apríla do októbra v čase od 8:00 do 20:00 a od októbra do apríla od 10:00 do 16:00. Záhrada je prístupná 7 dní v týždni.

PLATIM SI VSTUP?

Nie. Priestor má slúžiť Bratislavčankám a Bratislavčanom bez rozdielu, preto ponechávame prístup verejnosti bezplatný.

MOŽEM PRÍSŤ SO SVOJIM ŠTVORNOHÝM PRIATEĽOM?

Áno. Nerobíme rozdiely medzi dvojnohými a štvornohými priateľmi človeka :-). Poprosíme vás však mať psíka či mačičku na vŕdzke a dôsledne si za svojim maznáčikom poupratovať.

KAM S ODPADOM?

Bude tu uplatnený bezodpadový režim prevádzky. Sami sme sa zaviazali neprodukovať zbytočný odpad. Pri organizovaní podujatí budeme pracovať prioritne s kompostovateľným riadom a prvkami. Zároveň chceme iniciovať v návštevníkoch rovnakú zodpovednosť, preto ich budeme motivovať doniesť si vlastné riady, príbory, nádoby na tekutiny a pod. Rovnako, čo si so sebou donesieme, to si so sebou odnesieme. Myslíme si, že je dôležitým posolstvom v ľuďoch pestovať zodpovednosť za množstvo odpadu, ktorý sami produkujú. V priestore budú osadené nádoby na separovaný odpad ako súčasť nášho prístupu k recyklácii odpadu. V priestore bude umiestnený i kôš na psie exkrementy. V priestore bude umiestnená informačná tabuľa s týmito informáciami.

JE PRÍSTUP DO KOMUNITNEJ ZÁHRADY BEZBARIÉROVÝ?

Áno. Priamo z Parkovej ulice je bezbariérový prístup do komunitnej záhrady.

JE V ZÁHRADE VODA?

Áno. V záhrade bude osadená fontánka s pitnou vodou. Pre účely komunitného pestovania slúži samostatná vodovodná prípojka.

KDE SÚ TOALETY?

Toalety pre návštevníkov záhrady sú počas jej otváracích hodín vo vzdialenosti 325 m od komunitnej záhrady, na Kaštielskej ulici, v Spoločenskom dome Prievoz. V prípade nutnosti, viem pracovať s potenciálnym umiestnením kompostovacej, ekologickej toalety v priestore komunitnej záhrady. Bude prístupná v akútnych prípadoch, pre hendikepovaných či seniorov. Jej umiestnenie bude predmetom širšej diskusie.

Zdroj: www.ecoshop.sk_rez

Zdroj: www.ecoshop.sk

Zdroj: www.dunsterhouse.co.uk_compostingtoilets

KULTÚRNE, SPOLOČENSKÉ A VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY REALIZOVATEĽNÉ V PRIESTORE ZÁHRADY

Trhy a jarmoky

Pravidelné akcie usporiadané mestskou časťou

Komorné hudobné formácie

Priestor záhrady ponúka príjemný priestor pre prezentáciu menších hudobných formácií, bez zapojenia zosilňovacej, zvukovej aparatury (pre rešpektovanie klúdu v rezidenčnej štvrti). Budeme si tu môcť vypočuť diela klasickej hudby v podaní sólových hudobníkov, duetá, triá, komorné kvartetá, menšie džezové formácie, či slovenských a českých pesničkárov. Podľa typu hudobného zoskupenia bude hudobný program prebiehať v centrálnej, voľnej ploche, na pódiu. Priestor je dostatočne veľký na kapacitu do 200 osôb.

Komorné divadelné predstavenia, prednesy, prednášky, besedy

Ponúkame priestor pre malé divadelné formy, prednesy poézie, verejné čítanie či besedy na aktuálne témy. Centrálne pódium ponúka priestor pre návštevníkov v kapacite do 200 osôb. Nezabúdame ani na staršie generácie a seniorské divadlo Selavi, ktoré pôsobí v našej mestskej časti.

Galéria pod holým nebom

Priestor komunitnej záhrady ponúka výstavné priestory na prezentáciu umenia vo forme výstav obrazov, sôch, priestorových grafických či vizuálnych inštalácií rôznych formátov. Budú sa tu môcť prezentovať miestny umelci, deti základných, materských či stredných škôl, základných umeleckých škôl, hendikepovaní umelci, seniori a pod. Výstavné priestory sa podľa rozsahu prezentácie môžu umiestniť na oplotenie, do sektora medzi stromami, či v priestore popri kvetinových terénnych vlnách, keďže stojany na obrazy sú mobilné, rozložiteľné.

Zdroj: <https://www.bistro-pampus.nl/content/data/tuinfeestje.jpg>

Zdroj: @InstagramFOTOGRAFIN

Kreatívne workshopy v záhrade, dielničky

Samotná záhrada môže byť priestorom, kde môžu umelci a návštevníci vytvoriť site-specific (priamo na mieste) objekty, diela. Ponúkne priestor na pravidelné workshopy pre deti, dospelých a seniorov, letné detské dielničky, sezónne tématické dielničky, a pod.

Letné silent-kino po zotmení (tiché kino so slúchadlami)

Táto krásna plocha ponúka v chill-out zóne medzi stromami priestor na večerné príjemné chvíle pri pozeraní filmu s priateľmi či rodinou. Drevená konštrukcia umiestnená v tejto zóne slúži na zavesenie premietacieho plátna. Sedenie bude variabilné – na stoličkách, v lete na dekách a sedacích vakoch či na pobytočných drevených pódiiach. Keďže nám záleží na spríaznenej koexistencii tejto plochy s okolitou zástavbou rodinných domov, návštevníci budú vybavení bezkáblovými slúchadlami na privátne počúvanie filmov. Počas dňa bude na konštrukcii zavesená hojdačka. Konštrukcia sa dá rôzne vyzdobiť kvetinami a dekoráciami aj na príležitosť fotenia.

Folklórne a kultúrne podujatia

Či už ide o fašiangový karneval, veľkonočné podujatia, stavenie mája, adventné a vianočné stretnutia v záhrade, záhrada poskytuje príjemné prostredie uprostred rušného mesta pre stretnutie miestnej komunity.

Zdroj: www.flamingoretalpark.gr/en

Zdroj: <https://12wp.com/entertainmenttodayne/files/2019/08/Screen-Shot-2019-08->

Zdroj: <https://www.obecne-noviny.sk/clanky/v-trnave-sa-zacina-tradny-trnavskyjarmok>
autor: regionálna

Zdroj: <http://www.sitingsplatz.co.uk/shop/details/the-yakusugi-swing-seat>

ENVIRONMENTÁLNE PRINCÍPY UPLATNENÉ V ZÁHRADE

Komunitné záhradníčenie a ovocný sad

Vybudovanie komunitnej záhrady a sadu je veľmi prirodzenou myšlienkou, keďže v tomto priestore kedysi fungovalo záhradníctvo so skleníkmi a oranžériou. Dnes sú tieto budovy v bezprostrednom susedstve opustené, verejnosti neprístupné a čakajú na svoje znovuzrodenie. V koncovom cípe záujmového územia, hneď za stenou skleníka, vytvoríme pestovateľskú plochu s hriadkami a vyvýšenými drevenými záhonmi. Tento priestor bude ponúkať dostatok miesta na pestovanie základných plodín a bylín pre potreby lokálnej komunity všetkých vekových kategórií a ponúka priestor pre zapojenie komunity dôchodcov blízkeho domu seniorov. Záhradníčenie okrem inklúzie ponúka relax pre telo i myseľ, je psychohygienou pre pracovne vyčerpaných ľudí, či osamelých, má edukatívny rozmer pre deti a mládež. Môžu pozorovať ako zelenina a ovocie rastie, dozrieva, čo všetko je potrebné k ich rastu. Učí nás chrániť si našu prírodu, prírodné zdroje a zodpovedne nakladať s potravinami.

Hneď vedľa, v zadnej časti záhrady je miesto pre vytvorenie ovocného sadu s jablňami, hruškami, slivkou, marhuľami a broskyňami. Popri plote budú ríbezľové, egrešové a jostové kríky.

Pri pestovaní budú uplatňované princípy prírody blízkej údržby. Pokosenou trávou sa bude nastieľať okolie kmeňov stromov v ovocnom sade na zníženie odparu vlhky, do pôdy sa bude zapracovávať kompost, ktorý sa bude vytvárať priamo v mieste komunitnej záhrady zo všetkých biologických zvyškov. Budú vybrané odolné, pôvodné slovenské a osvedčené odrody. Chceme tak upustiť od používania chemickej ochrany drevín, aby ovocie a zelenina z našej komunitnej záhrady boli dopestované permakultúrnym spôsobom. Rovnako aj pri pestovaní plodín zo semienka budeme uprednostňovať na Slovensku dlhodobo overené semená.

Zdroj: <https://i.allegroimg.com/original/1k93d/f44231b14c45a615eccc88d2682/Hawozdo-Barowek-Zurawiny-Granulat-Sig-Agrecol-Kod-producenta-3105-90-20-90>

Zdroj: autor katarina tomanova porubčínová

Zdroj: http://brightwellorchards.blogspot.com/p/blog-page_2.html

Zber dažďovej vody je momentálne na ploche obmedzený pre neprítomnosť dažďových zvodov na okolitých budovách skleníkov, preto zo začiatku budeme zalievať mestskou vodou. V budúcnosti, ak dôjde k osadeniu dažďových zvodov na okolité budovy, bude sa dažďová voda zachytávať do zberných nádob.

K pestovaniu prislúcha i zázemie na uskladnenie náradia. Priestor dispozične počíta s dobudovaním prestrešeného zázemia vo forme altánu a skladových priestorov. Okrem záhradníckeho náradia sa sem pomestia i stohovateľné kusy sedacieho mobiliáru, premietacie plátno a ďalšie predmety, ktoré nemajú byť vystavené nepriazni počasia. Priestor bude uzamykateľný.

Altán bude drevený, s lexanovým, priesvitným prestrešením pre prípad dažďa a zo spodnej strany bude doplnený zaťahovateľnými tieniacimi roletami, ako ochrana pred letným, horúcim slnkom. Súčasťou konštrukcie bude i vysunutú rameno pre zavesenie hojdačky.

Zdroj: @ Madamcristan

Zdroj: <https://i.pinimg.com/originals/67/10/ac/6710ac25370f44d2c48baecb9dec25.jpg>

Zdroj: @ Brent Eckley

Zdroj: www.tn.laazep.com

Kvetinové lúky

V priestore záhrady sa momentálne nachádzajú návažky zeminy. Keďže našim cieľom je minimalizovať radikálne a nákladné odvozy zeminy na skládku, využijeme tieto násypy na vytvorenie cielených, upravených terénnych modelácií. Tie budú osiate pestrou zmesou kvetinových druhov a vytvoria pestrý voňavý lem našej záhrady. Lúčne kvitnúce druhy zvyšujú biodiverzitu často monotónnych mestských biotopov. Sú pastvou pre opeľovače a útočiskom pre množstvo hmyzu. Takáto plocha nevyžaduje časté kosenie – lúčne porasty kosíme iba 3x ročne. V sezóne nám poskytujú radosť a v neposlednom rade i materiál na výrobu krásnych kytičiek, vencov či iných kreatívnych výrobkov.

Bylinné trávniky

Voľné plochy budú regenerované podľa spôsobu využívania. V niektorých častiach je existujúci podrast z plazivého bršlenu a zimozelene. Ten môžeme pod stromami ponechať. Zvyšné plochy budeme obnovovať podsievaním travinno-bylinných zmesí. Takéto viacdruhové trávniky lepšie odolávajú ušľapávaniu, lepšie narábajú s vlhcou a majú nižšiu nutnosť častého kosenia. Pokosená hmota bude uskladnená na komposte.

Ochrana pôvodných drevín

Komunitná záhrada je priestor založený na prírode blízkom manažmente údržby a prevádzky. Pracuje v maximálnej miere s pôvodnými dispozíciami, prvkami a objemami územia. Pôvodné dreviny sa po odbornom zhodnotení prevádzkovej bezpečnosti upravujú rezom, ošetrovaním.

Zdroj: <https://www.gardeningknowhow.com/wp-content/uploads/2020/07/urbanwildflowers.jpg>

Zdroj: @Larisa-K

sa, prerastené porasty sa skorigujú redukčným rezom. Ak pri čistení a údržbe bude zistené závažné bezpečnostné riziko vyplývajúce zo zlého zdravotného a statického stavu niektorých z drevín, pristúpi sa k podaniu žiadosti o výrub podľa platnej legislatívy.

Bude predmetom ďalšej diskusie a návrhu, postupne územie očistiť od náletov a nepôvodných stromov. . Pri ďalšej kultivácii tohoto priestoru počítame s dosadbou úžitkových a okrasných drevín, ktoré budú dôstojnou ozdobou mohutných drevín kaštieľskeho parku a vhodnou výsadbou komunitného priestoru.

Ploty a informačné tabule

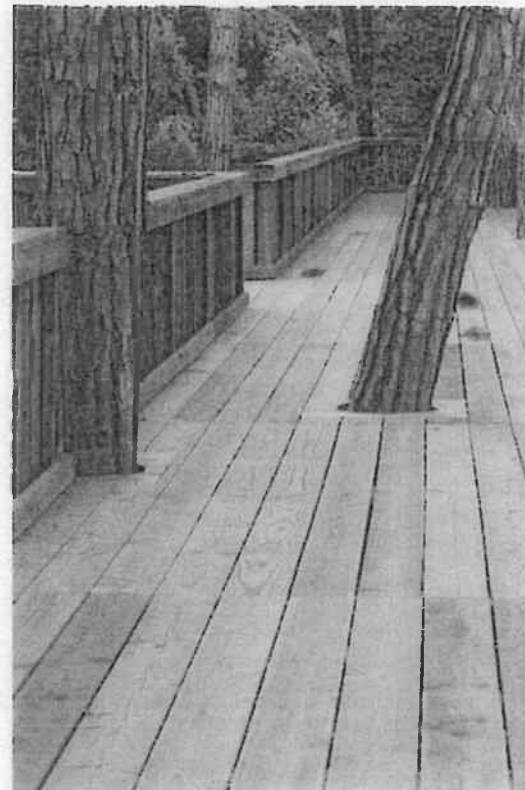
Vzhľadom k bezprostrednému susedstvu s budovou a zázemím rehole sestier kongregácie sv. Františka, bude vhodné vytvoriť nepriehľadné oplotenie, pre zachovanie intimity a pokoja obyvateľov kongregácie. Uvažujeme o použití prútených blokov a popínavej zelene. Ploty budú zároveň slúžiť na inštaláciu informačných tabulí, oboznamujúcich návštevníkov s našimi víziami a prístupom, opíšeme čo pestujeme a čo v komunitnej záhrade nájdete.

Kompostovanie

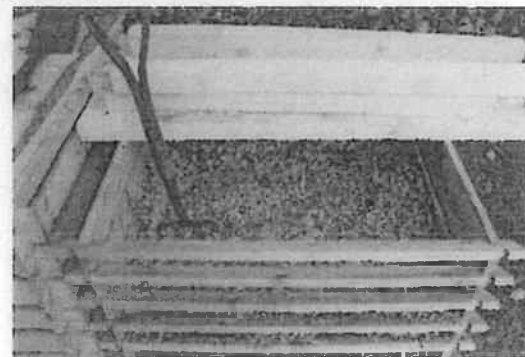
V záhrade je kompost na umiestnenie všetkého biologického a kompostovateľného odpadu. Všetok biologický odpad sa posúdi podľa druhu a konzistencie. Zhrabané lístie, zemina, skosené burinové porasty pôjdu do kompostu. Náletové dreviny, pôvodné ovocné a okrasné dreviny sa v prvom pláne ošetria redukčným a bezpečnostným rezom. Haluzie, konáre a vetvy sa podrúvia a postrihajú a budú použité ako najspodnejšia, drenážno-filtračná vrstva vo vyvýšených záhonoch komunitnej záhrady.

Separovanie odpadu

Umiestnenie odpadkových košov na separovaný zber je samozrejmosťou. Kladieme si za cieľ minimalizovať odpad a ísť príkladom. Rovnako myslíme na štvornohých priateľov človeka, preto tu bude umiestnený i kôš na psie exkrementy.

Zdroj: @ Setten Genesis SpA

Zdroj: @ andy carter

VOLENOČASOVÉ A ŠPORTOVÉ AKTIVITY V ZÁHRADE

Pikniky a chill-out

Nájsť si tiché a pokojné miesto v ruchu mesta je vždy veľmi príjemné. Záhrada v tichej časti Prievozu sa tak môže stať miestom trávenia voľného času pre rodiny. Či už si vyberiete miesto na slniečku, či pod korunami stromov, strávite tu príjemný čas. V altánku, na dekách, vakoch, na bratislavských lavičkách, na drevených pódiiach pod stromami, si isto nájdete svoje obľúbené miesto. Pri stmievaní si môžete posediť i pod stromami, na pobytových drevených pódiiach. Nad hlavami, v korunách stromov budú svietiť jemné LED svetielka svetelných reťazí a vytvárať tak veľmi intímnu atmosféru hviezdneho neba.

Malé svadobné obrady a svadobné fotenie

Mať svadbu uprostred parku či záhrady je určite nezabudnuteľným zážitkom. Preto sme v našej záhrade vytvorili priestor, kde môžu svadobčania prežiť tieto krásne chvíle. Obrady s kapacitou do max. 60 osôb sa tu môžu konať v každom ročnom období. Ak si vyberiete záhradu na uskutočnenie svadobných fotiek, naskytá sa vám mnoho pekných zákutí i dekoračné fotosteny.

Fotky zo záhrady

Prírodné kompozície a premyslené detaily v záhrade lákajú na vytváranie spomienkových fotografií počas celého roka.

Miesto pre všetky generácie

Myslíme aj na najmenších, pre ktorých sa záhrada môže stať miestom neprebádaných zákutí a tichých miest na hru.

Zdroj: @evangelina-silna

Zdroj: @RevsReels

Zdroj: www.vk.com-wall-24076362_5721

